

Изтъкнахме някои сходни моменти в двете системи, разбира се, най-общо. Те биха могли да бъдат предмет на специално изследване, което би очертало както рамките, така и източниците на сходството. Задачата ни тук обаче е далеч от подобна цел. Тя е свързана преди всичко с различията между двете системи, тъй като различията именно биха ни насочили към мерките, които би следвало да се проведат в областта на статистическата информация у нас, за да може да се премине от СБНС към СНС и се създаде необходимата съпоставимост на статистическите данни за икономиката у нас със статистическите данни за напредналите в икономическо отношение страни, в които се прилага тази система. И след като се създадат такива възможности, преходът би следвало да се направи при определен консерватизъм, за да не се прекъсне картината за динамиката на икономическите процеси и тенденции.

Едно от различията между двете системи е, че СНС използва счетоводни сметки с двойно записване, за да обхване и характеризира операции и трансакции, сектори и фази на възпроизводството, връзки с чужбина. Съдържанието на тези сметки се свежда понататък до балансови връзки, представени таблично или матрично, и по този начин се изгражда картина на функционирането на икономическата система, като се започне от отделни операции, отделни нейни компоненти и се стигне до последната като цяло. СБНС не си служи със сметки с двойно записване и представя отделните компоненти на икономическата система, взаимодействията и връзките между тях в процеса на функционирането ѝ с помощта на специално подбрани статистически показатели, организирани балансово, по принципа „приход — разход”.

Изтъкнатото различие носи малко или много технически характер. То наистина прави СНС значително по-богата на информация и разкрива по-големи възможности на икономическия анализ. Наред с него обаче съществува друго, което би могло да се нарече *фундаментално* различие и което поставя значително разстояние между двете системи. Това различие е от концептуален характер и то именно е основният фактор за несъпоставимостта на статистическите данни при двете системи, а не особената форма на организация на статистическата информация чрез или без сметки с двойно записване, както понякога се посочва в нашия печат.

Различието е свързано със схващането за процеса на създаване на блага и услуги, за производителен труд и за производствена дейност, с други думи — с границите и структурата на икономическата система, а оттам и с взаимодействията между компонентите ѝ. Това различие носи наистина фундаментален характер.